

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Καλές πρακτικές για επιτυχημένες προτάσεις σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα αριστείας

Παρουσίαση νέων προκηρύξεων και συμβουλών για συμμετοχή στα προγράμματα FET και MSCA του Ορίζοντα 2020 σε εκδήλωση του EKT

Μεγάλο ήταν το ενδιαφέρον της ερευνητικής και επιχειρηματικής κοινότητας για την ενημερωτική εκδήλωση που διοργάνωσε το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) στις 15 Μαρτίου 2016 για τα ερευνητικά προγράμματα του πυλώνα Αριστείας του Ορίζοντα 2020, Future and Emerging Technologies (FET) και Marie Skłodowska Curie Actions (MSCA). Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης παρουσιάστηκαν οι υπηρεσίες του ΕΚΤ ως Εθνικό Σημείο Επαφής για τον Ορίζοντα 2020, στατιστικά στοιχεία για την ελληνική συμμετοχή στις μέχρι τώρα προκηρύξεις, καθώς και συμβουλές για τη διαδικασία υποβολής και την αξιολόγηση των προτάσεων.

Σύμφωνα με τις μελέτες του ΕΚΤ για την ελληνική συμμετοχή στον Ορίζοντα 2020, στις προκηρύξεις 2014-2015 του **προγράμματος MSCA**, το οποίο προωθεί την κινητικότητα των ερευνητών εντός και εκτός Ευρώπης, εγκρίθηκαν 1.908 έργα και χρηματοδοτήθηκαν 4.964 οργανισμοί με κοινοτική χρηματοδότηση ύψους 1,3 δισ. ευρώ. Όσον αφορά την ελληνική συμμετοχή, στο πλαίσιο των προκηρύξεων 2014 και 2015, χρηματοδοτήθηκαν 83 έργα με συμμετοχή 124 οργανισμών και χρηματοδότηση ύψους 27 περίπου εκατ. ευρώ.

Ειδικότερα όσον αφορά τις ατομικές υποτροφίες, έχουν διθεί **81 ευρωπαϊκές και 5 διεθνείς υποτροφίες σε Έλληνες ερευνητές**. Η πλειοψηφία των Ελλήνων ερευνητών επιλέγουν ως χώρες φιλοξενίας το Ηνωμένο Βασίλειο (με 25 υποτροφίες), την Ελλάδα (11 υποτροφίες) και την Ιταλία, Ολλανδία και Ισπανία (με 6 υποτροφίες αντίστοιχα). Όσον αφορά τις διεθνείς υποτροφίες, η χώρα προορισμού (outgoing phase) για τους Έλληνες που χρηματοδοτήθηκαν είναι οι ΗΠΑ (συνολικά 5 υποτροφίες).

Αξίζει να σημειωθεί ότι το ΕΚΤ, στο πλαίσιο των υπηρεσιών που παρέχει ως Εθνικό Σημείο Επαφής για τον Ορίζοντα 2020, ανταποκρίθηκε σε περισσότερα από 100 ερωτήματα και υποστήριξε με επιτυχία την προετοιμασία και υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο της προκήρυξης για τις ατομικές υποτροφίες του έτους 2015 (H2020-MSCA-IF-2015).

Όσον αφορά τα στατιστικά για τις προκηρύξεις 2014-2015 του **προγράμματος FET** (Μελλοντικές και Αναδυόμενες Τεχνολογίες), 815 οργανισμοί συμμετείχαν σε 80 έργα με κοινοτική χρηματοδότηση περίπου 350 εκατ. ευρώ. Από αυτά, **12 έργα και 17 οργανισμοί ήταν από την Ελλάδα**, με χρηματοδότηση που αντιστοιχούσε σε 9 περίπου εκατ. ευρώ.

Στη συνέχεια, παρουσιάστηκαν τα ευρωπαϊκά δίκτυα υποστήριξης για τη συμμετοχή στα προγράμματα, και πιο συγκεκριμένα:

- το δίκτυο των Εθνικών Σημείων Επαφής για το πρόγραμμα MSCA, Net4Mobility, που περιλαμβάνει 15 εταίρους, μεταξύ των οποίων και το ΕΚΤ, και περισσότερους από 20 συνεργαζόμενους φορείς, καθώς και
- το δίκτυο για το πρόγραμμα Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Information and Communications Technology–ICT) IDEAL-IST, που υποστηρίζει το πρόγραμμα FET με 35 εταίρους από όλο τον κόσμο, στο οποίο συμμετέχει το ΕΚΤ ως εκπρόσωπος για την Ελλάδα.

Επιπλέον, παρουσιάστηκαν οι χρηματοδοτούμενες δράσεις MSCA και FET και οι προκηρύξεις των προγραμμάτων για τη διετία 2016-2017, καθώς και τα στάδια και η διαδικασία υποβολής προτάσεων στα προγράμματα μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Participant Portal Submission Service). Αξίζει να σημειωθεί ότι στις νέες προκηρύξεις για τις ατομικές υποτροφίες του προγράμματος MSCA υπάρχει το νέο panel "Society and Enterprise" στο οποίο

εντάσσονται και αξιολογούνται προτάσεις που έχουν επιχείρηση ως φορέα υποδοχής του ερευνητή. Για την πληρέστερη μάλιστα ενημέρωση όσων ενδιαφέρονται να συμμετέχουν στις μελλοντικές προκηρύξεις υποτροφιών του προγράμματος MCSA, το EKT διοργανώνει σε συνεργασία με τον Σύλλογο Υποτρόφων Marie Curie, ημερίδα στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών την Παρασκευή 22 Απριλίου 2016.

Όσον αφορά τα κριτήρια αξιολόγησης για τις προτάσεις, επισημάνθηκε ότι δίνεται μεγαλύτερη βαρύτητα στο κριτήριο Αριστεία (Excellence) και στα δύο προγράμματα, και σχετικά μικρότερη στα άλλα δύο κριτήρια, τον Αντίκτυπο (Impact) και την Υλοποίηση (Implementation).

Σχετικά με τις **συμβουλές υποβολής μίας επιτυχημένης πρότασης**, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στα εξής σημεία:

- Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να είναι ενημερωμένοι για το πρόγραμμα εργασίας και για όλα τα υποστηρικτικά έντυπα υποβολής προτάσεων του εκάστοτε προγράμματος.
- Μία καλή σύνοψη (abstract) ισοδυναμεί με μία καλή πρώτη εντύπωση.
- Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στις λεπτομέρειες, ώστε μία πρόταση να είναι καλογραμμένη και με διαγραμματική απεικόνιση κάποιων δεδομένων.
- Εκτιμάται ιδιαίτερα η πρωτότυπη και φιλόδοξη έρευνα, καινοτομική στην προσέγγιση, στη μεθοδολογία και στις λύσεις που προτείνει.
- Επίσης, ξεχωρίζουν οι διεπιστημονικές ερευνητικές ομάδες υψηλής ποιότητας.
- Σχετικά με τον αντίκτυπο και τα αποτελέσματα της πρότασης, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη συμβολή που θα έχει στην κοινωνία και στις πολιτικές της ΕΕ, αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Στη συνέχεια, ακολούθησαν πρακτικές συμβουλές και παραδείγματα υποβολής προτάσεων που χρηματοδοτήθηκαν στα προγράμματα MSCA και FET από επιτυχημένους υποψηφίους, καθώς και συμβουλές επιτυχίας από έμπειρους αξιολογητές στα προγράμματα αυτά.

Συγκεκριμένα, για το πρόγραμμα FET ο **Ευάγγελος Χριστοφόρου**, Καθηγητής στη Σχολή Μηχ. Μεταλλείων-Μεταλλουργών (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο) και συντονιστής του έργου FET-OPEN "HELENIC-REF" παρουσίασε τους παράγοντες που συντέλεσαν στη χρηματοδότηση του έργου, σε μια από τις πιο ανταγωνιστικές προκηρύξεις με ποσοστό επιτυχίας μικρότερο από 2%. Περαιτέρω πληροφορίες και διευκρινίσεις για τα κριτήρια αξιολόγησης μίας πρότασης στο πρόγραμμα FET, παρουσίασε ο **Πέτρος Καβάσαλης**, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και αξιολογητής του προγράμματος FET-OPEN επί σειρά ετών, ο οποίος έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στα κριτήρια ένταξης μίας πρότασης στο ερευνητικό πλαίσιο του FET-OPEN (FET gatekeepers) και παρουσίασε ευδιάκριτα τις διαφορές μεταξύ των προγραμμάτων που εντάσσονται στην περιοχή της βασικής έρευνας και της βιομηχανικής έρευνας.

Όσον αφορά το πρόγραμμα MSCA, ο **Νικόλαος Κούτσιας**, Επίκουρος Καθηγητής Περιβαλλοντικής Πληροφορικής, Τηλεπισκόπησης και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στο Πανεπιστήμιο Πάτρας, παρουσίασε τα βήματα που ακολούθησε κατά την προετοιμασία της πρότασης. Ο Ν. Κούτσιας, ο οποίος έλαβε για πρώτη φορά χρηματοδότηση από το πρόγραμμα, τόνισε τον ρόλο που έπαιξαν η Ιδιαιτερότητα, η Καινοτομία και η Πρωτοτυπία στην επίτευξη χρηματοδότησης καθώς και η υποστήριξη του Εθνικού Σημείου Επαφής.

Στη συνέχεια, ο **Παναγιώτης Ζουμπουλάκης**, Ερευνητής στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, επιβεβαίωσε τα όσα προανέφερε ο Ν. Κούτσιας για τα κριτήρια αξιολόγησης μίας επιτυχημένης πρότασης, ως έμπειρος αξιολογητής στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, και έδωσε πρακτικές συμβουλές για την αντιμετώπιση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης ξεχωριστά, με στόχο τη συγγραφή μίας ανταγωνιστικής πρότασης. Τέλος, η **Ιωάννα Γαλάνη** από το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών παρουσίασε τις υπηρεσίες του Συλλόγου Υποτρόφων Marie Curie Ελλάδος, παροτρύνοντας την ελληνική

ερευνητική κοινότητα να υποβάλει περισσότερες προτάσεις στις προκηρύξεις του προγράμματος MSCA.

Το πρόγραμμα FET, με προϋπολογισμό περίπου 3 δισ. ευρώ (2014-2020), έχει στόχο τη δημιουργία και την αξιοποίηση νέου δυναμικού και νέων γνώσεων στον τομέα των μελλοντικών τεχνολογιών. Το FET καλύπτει όλο το φάσμα από τα πρώιμα στάδια τεχνολογικής ανάπτυξης (FET Open), περνώντας στις τεχνολογίες με τη μεγαλύτερη δυναμική μελλοντικής ανάπτυξης (FET Proactive) και καταλήγοντας στις δύο μεγάλης κλίμακας ερευνητικές κοινοπραξίες, για το Γραφένιο και για τον Ανθρώπινο Εγκέφαλο. Στόχος αυτών των δύο μεγάλων δράσεων είναι να δώσουν λύση σε δύο βασικές επιστημονικές και τεχνολογικές προκλήσεις (FET Flagships), διαθέτοντας προϋπολογισμό 1 δισ. ευρώ έκαστη, για τα επόμενα 10 χρόνια.

Οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie, με προϋπολογισμό περίπου 6 δισ. ευρώ (2014-2020), υποστηρίζουν την κινητικότητα των ερευνητών εντός και εκτός Ευρώπης, τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την προσέλκυση ή τον επαναπατρισμό των καλύτερων ερευνητών από άλλες χώρες στην Ευρώπη. Η έρευνα μπορεί να διεξαχθεί σε οποιονδήποτε τομέα της επιστήμης ή της τεχνολογίας. Ενθαρρύνεται η διεπιστημονικότητα και χρηματοδοτείται η έρευνα η οποία σχετίζεται άμεσα με την αγορά και τη δημιουργία νέας γνώσης που είναι απαραίτητη για τις εφαρμογές του μέλλοντος.

Ολα τα βίντεο και οι παρουσιάσεις των ομιλητών διατίθενται στην ιστοσελίδα της εκδήλωσης <http://www.ekt.gr/el/events/19473>.

Το ΕΚΤ Εθνικό Σημείο Επαφής για τον Ορίζοντα 2020

Σημειώνεται ότι το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης λειτουργεί ως Εθνικό Σημείο Επαφής για το πρόγραμμα Ορίζοντας 2020 της ΕΕ για την έρευνα και καινοτομία (www.ekt.gr/horizon2020) και για μια σειρά από επιμέρους προγράμματα του (όπως το FET και το MSCA), υποστηρίζοντας την ελληνική ακαδημαϊκή, ερευνητική και επιχειρηματική κοινότητα για τη συμμετοχή της.

Καλύπτοντας όλα τα στάδια των ερευνητικών έργων, από την προετοιμασία της πρότασης έως την υλοποίηση και την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, οι υπηρεσίες του ΕΚΤ περιλαμβάνουν: Πληροφόρηση και Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, Λειτουργία Γραφείου Υποστήριξης, Ανάπτυξη και Διακίνηση ενημερωτικού υλικού, Διοργάνωση εκδηλώσεων και σεμιναρίων, Εξεύρεση συνεργατών για την συγκρότηση κοινοπραξιών και την από κοινού υποβολή προτάσεων, Καταγραφή της εθνικής συμμετοχής και έκδοση στατιστικών στοιχείων και δεικτών απόδοσης.

Διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Εκδήλωση "Συμβουλές για επιτυχημένες προτάσεις στον Ορίζοντα 2020 - Αριστεία στην Επιστήμη: FET & MCSA"

<http://www.ekt.gr/el/events/19473>

Παρουσιάσεις – Βίντεο Εκδήλωσης

<http://www.ekt.gr/el/events/program/19476>

Net4Mobility

<http://net4mobility.eu/>

IDEAL-IST

<http://www.ideal-ist.eu/>

Επικοινωνία για δημοσιογράφους

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

Μαργαρίτης Προέδρου, τηλ.: 210 7273966, e-mail: mproed@ekt.gr

<http://www.ekt.gr> | <http://web.ekt.gr>